

Københavns Kommune

Revisionsberetning for 2020 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion

1. juni 2021

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Indledning	1
2. Generelt om revisionens udførelse	1
2.1 Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling	1
2.2 Almindelige revisionshandlinger	2
2.3 Forretningsgange	2
2.4 Revision af bilagsmaterialet	2
2.5 Revision af personsager	2
2.6 Afsluttende revision af det sociale og beskæftigelsesrettede område	3
2.7 Revision af edb-systemer	3
2.8 Revision af internt kontrolsystem, herunder indsats mod socialt snyd	4
2.9 Finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne	5
3. Revisors overordnede konklusion og revisionsbemærkninger	5
3.1 Bemærkninger	6
3.1.1 Revisionsbemærkning nr. 11, Revisionserklæring ISAE 3402	6
4. Resultatet af revisionen	7
4.1 Revisors kommentarer til resultatet af den gennemførte revision	7
4.1.1 Kommentarer vedrørende personsager og øvrige specifikke forhold	7
4.2 Opfølgning på tidligere års revisionsbemærkninger	7
5. Afslutning	8

1. Indledning

Vi har afsluttet revisionen af kommunens regnskab for 2020 vedrørende sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion, og har i tilknytning hertil afgivet erklæring på de af kommunen udarbejdede refusions- og tilskudsopgørelser.

Vores revision har omfattet:

- Endelig restafregning af statsrefusion af sociale udgifter, der udviser en samlet refusion på 756.055.155 kr.
- Endelig restafregning af statsrefusion af sociale udgifter vedrørende integrationsudgifter, der udviser en samlet refusion på 80.793.410 kr.
- Endelig statsrefusion for Særligt Dyre Enkeltager i henhold til servicelovens § 176, der udviser en samlet refusion på 169.352.474 kr.
- Afregning vedrørende boliglån for 2. halvår 2020, der udviser en samlet refusion på 1.628.598 kr.

Revisionen er udført i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, revisionsaftalen med kommunen, kommunens revisionsregulativ samt:

- Bekendtgørelse nr. 1467 af 16. december 2019 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Indenrigsministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Transport- og Boligministeriets ressortområder
- Bekendtgørelse nr. 1305 af 7. september 2020 om finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne.
- Bekendtgørelse nr. 1614 af 27. december 2019 om finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne.

Beretningen omfatter alene de sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, som er omfattet af refusion og tilskud, jf. ovennævnte bekendtgørelser.

2. Generelt om revisionens udførelse

2.1 Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling

Vi henviser til revisionsberetningen for 2017 vedrørende årsregnskabet bilag 2, hvor revisionens formål, udførelse og omfang, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem ledelse og revisor er beskrevet.

2.2 Almindelige revisionshandlinger

Vi har efterprøvet, hvorvidt regnskabet er rigtigt, det vil sige uden væsentlige fejl eller mangler, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Vi har endvidere vurderet, om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af regnskabet.

Revisionen er således udført i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, som det er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. (rigsrevisorloven).

2.3 Forretningsgange

Ved revisionen af de enkelte områder har vi testet, om de eksisterende forretningsgange med tilhørende kompetencefordelingsplaner og interne instrukser samt sagsbehandling, herunder anvendelse af edb-systemer, er hensigtsmæssige og betryggende i kontrolmæssig henseende.

2.4 Revision af bilagsmaterialet

Bilagsmaterialet er gennemgået ved stikprøver afhængig af de forskellige områders karakter. Det er påset, om bogføringen er behørigt dokumenteret gennem indtægts- og udgiftsbilag, herunder uddata fra systemer, samt om beløbene er korrekt bogført. Det er ligeledes påset, om bilagene er forsynet med korrekte godkendelser, og om udgiftsbilag er kvitterede.

2.5 Revision af personsager

Revisionen af personsager er tilrettelagt efter bestemmelserne i regnskabs- og revisionsbekendtgørelserne.

Vi har ved udvælgelsen af sager lagt vægt på følgende kriterier:

- Nyetablerede sager
- Sager af væsentlig økonomisk karakter
- Sager af væsentlig sagsbehandlingsmæssig, principiel og lokal karakter
- Sager efter revisionens vurdering.

Det er under vores sagsrevision påset, om bevilgede ydelser mv. har været i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser. Vi har efterprøvet, om der ved sagsetableringen, og i fornødent omfang ved sagsopfølgning, er indhentet oplysninger fra andre offentlige myndigheder samt arbejdsløshedskasser mv. Det er endvidere vurderet, hvorvidt der har fundet en hensigtsmæssig sagsbehandling sted, herunder om der er taget hensyn til principielle afgørelser truffet af ankeinstanser. I sager, hvor der er ydet hjælp med tilbagebetalingspligt, udlagt underholdsbidrag mv., er det påset, om de derved opståede tilgodehavender er underkastet betryggende administration.

Omfang og konklusion på sagsgennemgangen fremgår af bilag 1-3.

2.6 Afsluttende revision af det sociale og beskæftigelsesrettede område

I forbindelse med årsafslutningen har vi påset, om de i årets løb truffne dispositioner er kommet rigtigt til udtryk i regnskabet. Vi har foretaget afsluttende revisionshandlinger, herunder afstemninger og analyser, i det omfang vi har anset det for nødvendigt for at få bekræftet regnskabets rigtighed. Samtlige konti, hvis enkelte beløb er genstand for personbogføring, er afstemt med det foreliggende registrantmateriale. Vi har påset, at der er afgivet oplysninger til Skattestyrelsen om de udbetalte skattepligtige ydelser, og at den tilbageholdte skat er afregnet rettidigt.

2.7 Revision af edb-systemer

Af gældende regnskabs- og revisionsbekendtgørelse fremgår det, at ”... kommunen skal sikre, at der foreligger en uafhængig revisorerklæring om, at det pågældende system fungerer i et edb-miljø med en tilfredsstillende system- og datasikkerhed, og at de interne kontroller i systemerne sikrer en fuldstændig og nøjagtig behandling af godkendte transaktioner...”.

De væsentligste fagsystemer på de sociale og beskæftigelsesrettede områder omfattet af statsrefusion er outsourcet til KMD. Som led i revisionen har vi påset, at der foreligger sådanne erklæringer fra KMD for følgende edb-systemer, som kommunen har anvendt i regnskabsåret:

- KMD Dagpenge
- KMD KSD
- KMD Social Pension
- KMD-aktiv
- NemRefusion (Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen).

Vi har modtaget revisorerklæringerne for KSD, KMD Aktiv, KMD Social pension samt KMP Dagpenge, som er lukket ned i foråret 2020. Disse erklæringer dækker kravene i § 26, stk. 2.

I revisorerklæringen for KSD rettet mod alle kommuner, der anvender KSD, er anført følgende forbehold:

”Grundlag for konklusion med forbehold

Som anført under kontrolmål 6 ”Der er etableret kontroller som medvirker til, at der som led af sagsbehandling i KSD sker en nøjagtig beregning af sygedagpenge og refusion” har vi konstateret, at kontrolaktiviteterne ikke har været effektive, idet der er konstateret mere end 100 fejl i beregningerne i KSD i erklæringsperioden. Kontrolmålet er dermed ikke fuldt opnået”.

Der henvises til henvises til afsnit 3.1.1 – Revisionens bemærkninger.

KMD's revisor har foretaget en opfølgning og har i en handlingsplan anført følgende:

”Vi har konstateret, at der i løbet af erklæringsperioden har været registreret mere end 100 fejl i beregningerne i KSD, som har medført et behov for udvikling og ændring af KSD. En del mængde af disse fejl har medført, at der i perioden har været fejl i udbetalinger til borgerne, og som har medført behov for en manuel korrektion hos kommunerne eller en automatisk korrektion i KSD med tilbagevirkende kraft.

Vi har dog konstateret, at KMD har gennemført de nødvendige ændringer til KSD, og vi har ikke i vores stikprøvetest i marts 2021 af beregningerne i KSD identificeret tilsvarende fejl”.

Erklæring vedrørende KMD Opus-applikationerne foreligger pr. 30. juni 2020. Vi har fået oplyst, at det forventes at foreligge for hele 2021, herunder en specifik revisionserklæring for KMD Opus-Debitor.

I decisionsskrivelse af 22. april 2020 vedrørende revisionsberetningen for 2018 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet os om at følge op på forholdet. Vi har ikke modtaget decisionsskrivelsen vedrørende 2019.

2.8 Revision af internt kontrolsystem, herunder indsats mod socialt snyd

Vi har i forbindelse med vores revision foretaget en gennemgang af Københavns Kommunes strategi mod fejludbetalinger og socialsnyd ”Et fælles grundlag for den borgerrettede kontrolindsats”.

Københavns Kommunes helhedsorienterede kontrolindsats dækker ud over forebyggende indsatser over:

- Kontroltrin 1, ansøgningsfasen
- Kontroltrin 2, løbende opfølgning og kontrol
- Kontroltrin 3, efterfølgende kontrol – CPR-kontrol.

Kontroltrin 1 og 2 er primært forankret i de enkelte fagforvaltninger, mens kontroltrin 3 primært er forankret i kontrolenheden.

Københavns Kommunes borgerrettede kontrolindsats bygger på fire overordnede hensyn, jf. nedenstående:

- Kontrollen skal være lovlig og følge de forvaltningsretlige regler
- Kontrollen skal være økonomisk meningsfuld
- Kontrollen skal gennemføres med respekt for og under hensyntagen til den enkelte borger og dennes situation
- Kontrollen skal nyde politisk opbakning i Borgerrepræsentationen.

Københavns Kommunes kontrolenhed har udarbejdet nedenstående oversigt over sager og besparelser i forbindelse med kontrolindsatsen for perioden 2018 til 2020:

Sager	2018	2019	2020
Afsluttede sager	535	457	367
Oprettede sager	462	452	355
Samlede kommunal besparelse	3,4 mio.kr.	2,6 mio.kr.	3,0 mio.kr.
Statslig besparelse	1,3 mio.kr.	1,0 mio.kr.	1,9 mio.kr.
Samlet besparelse	4,7 mio.kr.	3,6 mio.kr.	4,9 mio.kr.

Vi har drøftet kommunens kontrolindsats med kontrolenheden samt foretaget en gennemgang af arbejdsgangene vedrørende kontrolindsatsen, og det er vores opfattelse, at Københavns Kommunes helhedsorienterede kontrolindsats fungerer på betryggende vis. Vi har ikke foretaget revision af de i skemaet angivne tal.

2.9 Finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne

Vi har i forbindelse med vores revision af Københavns Kommune påset, at kommunen har etableret procedurer med henblik på at sikre korrekt refusion eller medfinansieringsbidrag i overensstemmelse med § 35 i bekendtgørelsen om finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne.

Vi har påset, at eventuelle fejl med refusionsmæssig betydning er korrigeret i overensstemmelse med ovenstående bekendtgørelse.

3. Revisors overordnede konklusion og revisionsbemærkninger

Overordnet konklusion

Baseret på den samlede revision, som væsentligst omfatter forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling, er det vores opfattelse, at de områder, der henhører under ministerierne, generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler, således at kommunen i al væsentlighed er berettiget til de beløb, der fremgår af de årlige refusions- og tilskudsopgørelser. Revisionen har givet anledning til en revisionsbemærkning og kommentarer, som dog efter vores opfattelse ikke har væsentlig betydning for kommunens refusions- og tilskudshjemtagelse. Der henvises til efterfølgende revisionsbemærkning samt kommentarer i bilagene til denne beretning.

Vi har på baggrund af vores revision for 2020 påtegnet følgende opgørelser uden forbehold:

- Anmodning om endelig restafregning af statsrefusion af sociale ydelser
- Anmodning om endelig restafregning af statsrefusion vedrørende integration
- Anmodning om endelig restafregning vedrørende Særligt Dyre Enkeltsager
- Anmodning om endelig restafregning vedrørende boliglån for 2. halvår 2020.

Revisionsbemærkninger

Revisionen har givet anledning til nedenstående revisionsbemærkninger:

Revisionsbemærkninger		Organisationsområde	Afsnit
Fælles bemærkning– bemærkning			Beretningen vedr. sociale udgifter
Nr. 11	Revisionserklæringer – ISAE 3402	Økonomiforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen	3.1.1

3.1 Bemærkninger

3.1.1 Revisionsbemærkning nr. 11, Revisionserklæring ISAE 3402

Følgende bemærkning er anført i hovedberetningen for KK 2020 som bemærkning 11 og gengives i denne beretning, idet bemærkningen ligeledes kan henføres til det sociale område med statsrefusion.

Kvantum

Vi har den 26. februar 2021 modtaget revisionserklæring for 2020. I denne har revisor – i lighed med 2017, 2018 og 2019 – konstateret en række væsentlige kontrolsvagheder relateret til adgangsstyring. Dette har også i 2020 medført forbehold.

Revisor har konstateret følgende væsentlige kontrolsvagheder:

- Der er konstateret en fællesbruger med udvidede adgangsrettigheder på dataniveau.
- Det er konstateret, at KMD har anvendt en fælleskonto for adgang til SAP Hana uden en fuldstændig mulighed for sporing af anvendelse af denne konto tilbage til specifik bruger.

De konstaterede svagheder om logkonfiguration og passwordkrav på databaserne er afhjulpet pr. 1. december 2020.

OPUS Debitor og Løn

Vi har modtaget erklæring for KMD Opus Debitor og KMD Opus Løn pr. 30. juni 2020 (type 1-erklæring), og den gælder derfor ikke for hele 2020. Vi har fået oplyst af kommunen, at KMD forventer at udarbejde en 3402-erklæring for både Opus Løn og Opus Debitor for hele 2021. Vi vil følge op herpå.

KSD

Vi har den 19. maj 2021 modtaget erklæring vedrørende KSD rettet mod alle kommuner, der anvender KSD. Erklæringen indeholder følgende forbehold:

”Grundlag for konklusion med forbehold

Som anført under kontrolmål 6 ”Der er etableret kontroller som medvirker til, at der som led af sagsbehandling i KSD sker en nøjagtig beregning af sygedagpenge og refusion” har vi konstateret, at kontrolaktiviteterne ikke har været effektive, idet der er konstateret mere end 100 fejl i beregningerne i KSD i erklæringsperioden.

Kontrolmålet er dermed ikke fuldt opnået”.

Det fremgår af § 26 stk. 2 i Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 224 af 17. februar 2021, at kommunen skal sikre, at der foreligger en uafhængig revisorerklæring om, at det pågældende system fungerer i et edb-miljø med en tilfredsstillende system- og datasikkerhed, og at de interne kontroller i systemerne sikrer en fuldstændig og nøjagtig behandling af godkendte transaktioner.

Som følge heraf kan vi ikke konkludere om hvorvidt disse fejl eller eventuelle andre fejl i applikationskontrollerne kan medføre fejl i udbetalingsgrundlaget for de sociale ydelser. Som konsekvens heraf er der risiko for, at borgernes retssikkerhed ikke er sikret i tilstrækkeligt omfang.

Vi skal henstille til, at de konstaterede kontrolsvagheder lukkes ned snarest, samt at KMD’s revisor kan afgive en revisorerklæring uden forbehold på området.

4. Resultatet af revisionen

4.1 Revisors kommentarer til resultatet af den gennemførte revision

I henhold til gældende bestemmelser for revision af områder med statsrefusion skal vi fremdrage forhold af principiel eller økonomisk betydning samt tilfælde, hvor fortolkning af gældende regler giver anledning til tvivl. I det følgende anfører vi de kommentarer, som vores revisionsarbejde har givet anledning til. Kommentarerne kan virke detaljerede, da de enkelte ressortministerier stiller krav til rapporteringen.

4.1.1 Kommentarer vedrørende personsager og øvrige specifikke forhold

Der henvises til bilag 1-3.

4.2 Opfølgning på tidligere års revisionsbemærkninger

Vi har gennemgået kommunens besvarelser af tidligere års fremsatte revisionsbemærkninger til de sociale regnskaber. Det er påset, at Borgerrepræsentationens afgørelse med hensyn til de fremkomne be-

mærkninger er iagttaget, og at eventuelle berigtigelser er foretaget. Med hensyn til opfølgning på ministeriernes decisionsskrivelser henvises til bilag 1-3.

Fælles – Beskæftigelsesministeriet og Social- og Indenrigsministeriet		
Nr. 18	Systemafstemninger og statusafstemninger	Bemærkningen er lukket i 2020.

5. Afslutning

Som afslutning på den udførte revision har vi påtegnet følgende opgørelser uden forbehold:

- Anmodning om endelig restafregning af statsrefusion af sociale ydelser
- Anmodning om endelig restafregning af statsrefusion vedrørende integration
- Anmodning om endelig restafregning vedrørende Særligt Dyre Enkeltsager
- Anmodning om endelig restafregning vedrørende boliglån for 2. halvår 2020.

København, den 1. juni 2021

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Lars Kronow
statsautoriseret revisor

Bryndís Simonardóttir
statsautoriseret revisor